A°. 1832. N°. 88.

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag den 26 Julij.

FRANKFORT, den 21sten Julij.

De Duitsche bondsvergadering heeft, in hare 22ste zitting, gehouden den 28sten Junij 1832, het volgende besluit, omtrent de inhechtenisneming van den gewezen advocaat *Thorn*, in Luxemburg, genomen.

1°. De heeren gezanten van Oostenrijk en Pruissen worden verzocht, door de keizerlijk Oostenrijksche en koninklijk Pruissische gevolmagtigden te Londen de navolgende opening, naar derzelver woordelijken inhoud, ter kennis van de conferentie te brengen:

Naardien de Londensche conferentie, in haar 60ste protocol van den 4den Mei j. l., aan de eene zijde den koninklijk Nederlandschen gezant verzocht heeft, de loslating van den heer *Thorn* bij Z. M. den Koning der Nederlanden te bewerken, en aan den anderen kant tevens het verlangen aan het Belgische gouvernement heeft betuigd, niet alleen de als represalje voor de gevangenneming van *Thorn* in hechtenis genomene personen mede in vrijheid te stellen, maar ook de te Namen gevangen gezette Luxemburgers, uit aanmerking der wenschenswaardige wederzijdsche vergetelheid van het verledene, los te laten;

Naardien verder, in het 62ste protocol van den 29sten Mei, de koninklijk Nederlandsche gevolmagtigde de bereidwilligheid van zijnen koninklijken meester te kennen gegeven heeft, om den heer *Thorn* los te laten, wanneer daarentegen den noodigen waarborg zou toegestaan zijn voor de vervulling van het bovengemelde tweeledig verlangen, door de conferentie aan den Belgischen gevolmagtigde te kennen gegeven:

Zoo is het allereerst de vraag, of de uitnoodiging der conferentie, reeds den 4den Mei aan den Belgischen gevolmagtigde te Londen gedaan, hetzelfde gunstige antwoord gevonden heeft, welke de uitnoodiging, aan den koninklijk Nederlandschen gevolmagtigde geschied, is te beurt gevallen. Daar niet kan vermoed worden, dat de welwillende uitnoodiging der conferentie van den kant der Belgische regering sedert bijna twee maanden zonder voldoend of zonder eenig antwoord zou gebleven zijn; zal de bondsvergadering slechts de verklaring der conferentie hieromtrent hebben te gemoet te zien, om, ter vermijding van elke onmiddellijke aanraking der groothertogelijke overheden met de Belgische beambten, het gouvernement der bondsvesting te magtigen, om den heer *Thorn* van de Luxemburgsche burgerlijke overheden over te nemen en deszelfs loslating te bewerken, gelijktijdig met de van de Belgische zijde te bevorderen loslating der personen, in het 60ste en 62ste protocol der conferentie vermeld.

De Duitsche bondsvergadering, welke het voorval der gevangenneming van den heer *Thorn*, uit hoofde der moeijelijkheden, welke daaruit dreigden te ontstaan, steeds betreurd heeft, zal er zich een bijzonder genoegen uit maken, op den grondslag van het zoo even voorgestelde, deze aangelegenheid tot een gewenscht einde te brengen.

2°. De koninklijk Nederlandsche groothertogelijk Luxemburgsche heer gezant wordt verzocht, zijne hooge regering hiervan te verwittigen.

— Het stedelijke bestuur van Freiburg heeft laten bekend maken, dat, in weerwil der sedert lang bekende verordeningen, in den laatsten tijd nogtans openbare vergaderingen hebben plaats gehad, en weder nieuwe zijn belegd geworden. Volgens eene met estafette ontvangene ministeriele aanschrijving, zijn zoodanige vergaderingen, alsmede alle optogten, nachtmuzijk, fakkeltogten, en onder welken naam verder dergelijke feestelijkheden voorkomen mogen, verboden, met bedreiging, dat, ingeval van overtreding dezer bepaling of van eenige wederspannigheid, naar alle gestrengheid der wet te werk gegaan, *en de hooge school te Freiburg gesloten zal worden.* Het stedelijke bestuur heeft derhalve eene ernstige vermaning gedaan, om zich hiervan te onthouden en rust en eendragt te bevorderen.

— De verantwoordelijke uitgever van den *Vriend der Constitutie*, die te Kassel uitkomt, heeft bekend gemaakt, dat hij zijn N°. 57 niet heeft kunnen leveren, vermits de geheele inhoud, behalve eene kerkelijke rede, door de censuur is geschrapt geworden.

— Brieven uit Konstantinopel, van den 25sten Junij, melden, dat de tijding van den val van St. Jean d'Acre aldaar groot opzien gebaard heeft. De Turksche vloot is dadelijk uit de Dardanellen onder zeil gegaan; terwijl er nog 1000 man ruiterij naar de armee in Syrie zijn gezonden. — Te Konstantinopel begint de pest eenigzins te heerschen.

De *Ottomansche Moniteur* meldt, dat geen der paleizen, ter woning van den Sultan bestemd, beantwoordt aan het denkbeeld, dat men zich van een keizerlijk verblijf vormt. Daar het paleis van Beschiktasch in eene ongezonde streek ligt, en inwendig weinig ruimte tot verblijf oplevert, bewoont de Sultan bijna altijd het paleis van Tscheraghan, hetwelk echter naar de oude bouworde is en op verre na ook geene genoegzame ruimte heeft. Voor eenige jaren werd er een plan gemaakt, om een nieuw paleis te bouwen, op eene plaats, Stavros genaamd, langs den Bosphorus op de Aziatische kust, in eene gezonde en aanminnige omstreek. Toen het plan door den Sultan goedgekeurd was, werden de particuliere huizen, op het terrein zich bevindende, gewaardeerd en tot eenen hoogeren prijs dan de schatting aan de eigenaars betaald. De werken werden met ijver voortgezet, en het paleis is nu in de laatste dagen van Mei voltooid.

KOPENHAGEN, den 14den Julij.

De benoemde 35 kundige mannen uit de hoofdstad en de provincien, ten einde over de invoering van provinciale staten in Denemarken te beraadslagen, hebben den 10den alhier hunne eerste zitting gehouden.

BREDA, den 23sten Julij.

(Particuliere Correspondentie.)

Een vijftigtal schutters, van de onderscheidene in deze vesting liggende bataljons, zijn heden morgen van hier vertrokken, om zich naar Vlissingen te begeven, alwaar zij bij de zeemagt zullen ingedeeld worden, als hebbende zij daartoe vrijwillig dienst genomen.

Uit het kamp bij Rijen wordt gemeld, dat het 2de Bataillon jagers hetzelve gisteren ochtend verlaten en zich naar Chaam en Alphen begeven heeft. De exercitie in het vuur, die heden had moeten verrigt worden, is tot morgen uitgesteld, als wanneer H. K. K. H de Prinses van Oranje dezelve almede zal bijwonen.

Uit het kamp bij Oirschot vernemen wij, dat de vrouw van een Gelderschen schutter, die bij het uittrokken van het bataljon, waarbij haar man in dienst stond, verzocht had om mede te gaan, en aan wie zulks geweigerd was, het voornemen had opgevat om haren man evenwel te volgen. Zij had zich diensvolgens van manskleederen voorzien en was vrijwillig als schutter in dienst gegaan bij hetzelfde bataljon als waarbij haar man diende. Deze vreemdsoortige schutter nu, was, naar wij van goeder hand vernemen, in de afgeloopen week in het kamp in de kraam gekomen.

MIDDELBURG, den 23sten Julij.

Van Vlissingen wordt ons op heden gemeld, dat krijgskundige bewegingen, en het aanbrengen van versterkingen op verrchillende punten in het 5de distrikt dezer provincie, doen zien, dat men van die zijde eenen aanval van de Belgen schijnt te verwachten. Eergisteren avond zijn er weder drie Belgische deserteurs uit dat districgt te Vlissingen aangekomen.

— Zr. Ms. fregat *Javaan*, kommandant *Bloemmendaal*, liggende ter reede van Vlissingen, ligt zeilree, om te kruissen.

's GRAVENHAGE, den 24sten Julij.

De ziekte te Scheveningen blijft daar nog steeds heerschen, doch in de residentie maakt zij gelukkiglijk nog geene groote vorderingen.

Den 21sten zijn te Scheveningen bij de 60 zieken 25 nieuwe gevallen ontstaan. Van deze 95 lijders zijn 2 hersteld en 6 overleden. Den 22sten hebben er weder 22 nieuwe ziekte-gevallen en 12 sterfgevallen plaats gehad.

In het geheel zijn aldaar tot gisteren morgen 232 personen ziek geworden, 87 overleden, 58 hersteld, en waren toen nog 87 in behandeling.

Alhier zijn den 21sten voorgevallen 5 ziekte-gevallen, en is 1 persoon hersteld en 2 overleden. Den 22sten ziektegevallen 2, hersteld 1, overleden 1, en blijven in behandeling 32. In het geheel zijn hier 65 zieken, 21 sterfgevallen, 12 hersteld, 22 in behandeling.

Het *Journal de la Haye* vergroot telkens de berigten der ziekte, even als of die van Scheveningen niet jammerlijk genoog waren. Zoo zouden er, volgens hetzelve, den 22sten, 18 personen aldaar overleden zijn.

De vrees voor de ziekte begint overigens hier zeer te verminderen, en men hoopt steeds dat door de allezins gepaste, door het bestuur genomene maatregelen, haar verdere voortgang zal kunnen worden gestuit.

Als eene bijzonderheid doet men opmerken, dat te Scheveningen vele kinderen aan de ziekte zijn overleden of zich nog in behandeling bevinden.

Het berigt dat er cholera-gevallen op de Citadel van Antwerpen en het Vlaamsche-Hoofd zouden bespeurd zijn, schijnt zich te bevestigen, doch men verzekert steeds dat dezelve geen onrust baren. Het was trou-

wens ook wel te voorzien, dat de Citadel, in het midden van streeken, welke thans door de cholera bezocht worden, van die, naar velen meenen, besmettelijke ziekte niet zoude bevrijd blijven.

— De Pruissische en Russische gezanten aan ons hof hebben zich naar Amsterdam begeven. Eerstgemelde staat op zijn vertrek naar Berlijn. Graaf *Redern*, zijn secretaris, zal, tot dat de nieuwe gezant, graaf *Mortimer van Maltzan*, alhier zal aangekomen zijn, de zaken der legatie waarnemen.

— Staatkundig nieuws is er eigenlijk niet. Vele geruchten zijn in omloop, welke door anderen worden tegengesproken. Het schijnt echter, dat de onderhandelingen weder tot eene nieuwe vertraging eener schikking, tot een nieuw uitstel, zullen aanleiding geven. Ons bestuur zal waarschijnlijk de nieuwe uit Londen voorgestelde schikkingen niet aannemen, en blijft in de laatstelijk dezerzijds gedane voorstellen volharden.

ARNHEM, den 25sten Julij.

Volgens de Fransche dagbladen, zou van den kant van Holland het voorstel gedaan zijn, om de citadel van Antwerpen door Pruissische en Engelsche troepen te doen bezetten tot dat er een traktaat met Belgie zoude gesloten zijn; en geloofde men, dat de Londensche conferentie niet ongenegen zoude wezen om in dit voorstel te treden.

Den 21sten Julij zijn te Parijs depêches van den Franschen gezant in den Haag ontvangen. 's Avonds is door het ministerie van buitenlandsche zaken een estafette naar laatstgemelde stad verzonden, die ook brieven voor de Belgische regering medegenomen heeft.

Men vindt in de Parijsche dagbladen nu weder als een zeker berigt vermeld, dat de wetgevende kamers den 15den October zullen bijeenkomen; doch dat vooraf het ministerie anders zal zamengesteld worden. De heer *Dupin* wordt op nieuw als president van den raad van ministers genoemd.

De gemelde dagbladen houden zich nog bij voortduring bezig met de laatste besluiten van de Duitsche bondsvergadering, en volgens sommigen derzelven, hebben er ook reeds ernstige gesprekken over plaats gehad tusschen den minister van buitenlandsche zaken en de ambassadeurs van Oostenrijk en Pruissen.

Als bevelhebber van het Fransch eskader, hetwelk naar de Schelde zou gaan, wordt nu weder genoemd de heer *Ducrest de Villeneuve*.

De Fransche bladen deelen brieven uit Lissabon, van den 14den Julij, mede, die gunstig voor de zaak van don *Pedro* luiden. Volgens dezelven, heeft don *Miguel* uit de provincie Entre-Mubo tijding ontvangen, dat zijne troepen tusschen twee legerscharen van don *Pedro* ingesloten zijn, en men eerstdaags een gevecht heeft te verwachten. Te Lissabon komen aanhoudend vlugtelingen uit gemelde provincie aan. Met een schip, hetwelk den 12den Villa-Conde verlaten heeft, heeft men berigt, dat het grootste gedeelte der bevolking van de provincie Entre-Duero en Mircho dona *Maria II* uitgeroepen hadden. De opstand ten behoeve dezer vorstin zou ook reeds tot de provincien Tras-os-Montes en Beira overgeslagen zijn.

Verder behelzen de Fransche dagdladen, van den 23sten dezer, de volgende berigten:

Parijs 22 Julij. Men verwacht den maarschalk *Soult*, minister van oorlog, den 25sten of 27sten dezer terug.

Te Moulins-Engilbault, in de Nievre, hebben ernstige onlusten, ten gevolge der duurte van het brood, plaats gehad. De nationale garde is in beweging gekomen en heeft zich tegen de overheid verklaard. Het is den prefect gelukt de rust te herstellen en hij heeft de nationale garde in hare dienst geschorst.

Op de Spaansche grenzen heeft de nationale garde zich zelven tegen de Spanjaarden regt verschaft. Uit de omstreken van Pampelona kwamen de Spanjaarden, zoo als men meldt, gedurig de eigenaars van schapen op Fransch grondgebied verontrusten, en onlangs hadden zij er zeven, die hunne kudde bewaakten, opgeligt, en, zoo men beweerde, ook een aantal schapen weggevoerd. Daarop hebben de nationale garden van Lasse, Ahaux, Ironleguij, St. Ettienne-de-Baijgonrij, Banca en de Aldudes zich vereenigd en zijn op Spaansch grondgebied getrokken, om hunne landgenooten terug te eischen. Van eenen anderen kant is de nationale garde van St. Jean-Pied-de-Port, sterk ongeveer 800 man, in den avond van den 13den opgebroken en 's anderen daags vroeg naar de bergengte van Ilagnetta getrokken, waar zij de Spaansche wacht van het gezondheids-kordon, bestaande uit 7 karabiniers, overrompeld en gevangen heeft genomen. Vervolgens is zij naar den kant van het klooster van Roncevaux getogen; de Spaansche karabiniers, die daar waren, namen ijlings de vlugt zoodra er drie schoten in de lucht gedaan werden. Een honderdtal Spaansche soldaten nam de wijk in een bosch. Spoedig daarna kwam er een brief van den Spaanschen kommandant, met ernstige vermaning om het grondgebied dadelijk te verlaten. De nationale garde bleef echter een half uur staan, en keerde toen naar St Jean-Pied-de-Port terug, onder het gedurig afschieten van geweren in de lucht. Men kreeg berigt, dat de Onder-Koning van Navarra de zeven Fransche gevangenen had losgelaten, en daarop waren ook de Spaansche gevangenen in vrijheid gesteld.

In de Vendee beginnen de opstandelingen zich weder in kleine benden te vertoonen.

In de laatste 24 uren zijn er te Parijs 118 personen aan de cholera gestorven, 26 minder dan den vorigen dag. De ziekte is dus weder aan het afnemen. De geneeskundigen schrijven de jongste vermeerdering van cholera-gevallen toe aan de groote hitte, welke wij in het begin dezer maand gehad hebben.

De *Constitutionnel* zegt, dat de staten-vergaderingen in onderscheidene Duitsche staten tegen de jongste besluiten van de duitsche bondsvergadering zullen protesteren.

De republikeinsche *National* acht dat de zaken van Duitschland thans van het allereerste gewigt zijn, en die van de Nederlanden daaraan ondergeschikt blijven.

Brieven uit Madrid melden, dat het Spaansche observatie-leger op de Portugeesche grenzen, op de tijding der landing van don *Pedro*, meer is bijeengetrokken.

— De Brusselsche dagbladen van heden behelzen de volgende tijdingen: *Brussel 24 Julij.* Men zegt, dat de generaal *Evain* den raad van ministers verzocht heeft, over de blokkade van Maastricht te beraadslagen. Hij moet te kennen gegeven hebben, dat de tegenwoordige instelling meer is dan met de handhaving van den vrede met Holland bestaanbaar is, daar onze troepen te kort bij de stad zijn en ze te naauw insluiten; dat van eenen anderen kant de blokkade niet volledig, en de gemeenschap niet geheel gestremd is. Dien ten gevolge moet hij orders gevraagd hebben, om óf voorwaarts óf achteruit te gaan.

Men verzekert, dat ieder regement van linie eerlang met een bataljon der reserve-armee zal vermeerderd worden.

De *Emancipation* bevat een artikel, om een verbond tusschen Engeland, Frankrijk en Belgie aan te raden.

Te Brussel zijn thans 30 cholera-zieken onder behandeling. Tot dus verre zijn er 86 zieken geweest, van welke 35 zijn gestorven. Te Gend is de ziekte merkelijk aan het afnemen. Den 22sten zijn er slechts 10 nieuwe kranken bijgekomen. Te Antwerpen daarentegen had men den 22sten dezer 16 nieuwe zieken.

Men verzekert op nieuw, dat er eerstdaags een Pruissisch gezant te Brussel zal komen, en Koning *Leopold* een' zeer vriendschappelijken brief van den Koning van Pruissen heeft ontvangen.

Zijne Belgische Majesteit zal den 2den Augustus naar Frankrijk vertrekken, om den 7den dier maand te trouwen. Den 9den verwacht men de Koningin der Belgen te Brussel.

— De Courant van Manheim, van den 19den Julij, meldt, dat men aldaar sedert eenige dagen weder veel getier en geschreeuw op straat hoort, gepaard met het zingen van vrijheidsliederen. Zij vraagt of de politie of de handhavers der wet de magt verloren hebben om eenen hoop ligtzinnige en misleide menschen in hun woest gedrag te beteugelen?

— In den avond van den 18den dezer hebben zich te Allschwijl, in Zwitserland, een aantal zoogenaamde patriotten vereenigd, bij onderscheidene ingezetenen vensters en deuren ingeslagen, de menschen mishandeld en als gevangenen medegesleept. Vele ingezetenen hebben naar de stad Bazel, andere naar naburige Fransche dorpen de vlugt genomen.

Verder behelzen de jongste Duitsche berigten niets van algemeen belang.

Mengelwerk.

Over Portugal.

Op een oogenblik dat het zich laat voorzien, dat, ten gevolge der onderneming van den gewezen Keizer van *Brazilie*, don PEDRO, de aandacht zich weder meer bijzonder op het, sinds eene reeks van jaren door omwentelingen geslingerd en door beroeringen geschokte, *Portugal* zal vestigen, zal de volgende aardrijks- en geschiedkundige schets van dat land en deszelfs overzeesche bezittingen welligt niet ongevallig zijn.

Portugal grenst ten noorden en oosten aan *Spanje*, en ten zuiden en westen aan den *Atlantischen Oceaan*. Deszelfs uitgestrektheid wordt op 2000 vierkante mijlen begroot. Het land is zeer bergachtig, en brengt vele veld- en boomvruchten voort. Men schat de bevolking van hetzelve op 2¼ tot 3 millioen inwoners, die genoegzaam allen de r. k. godsdienst belijden. Men wil, dat dit koningrijk nagenoeg 500 kloosters, waarvan een derde voor vrouwen, bevat; met berekent de bevolking van beide kunne derzelve op omstreeks 7000 zielen, hetgeen, met de overige geestelijken, over de 25,000 kerkelijken zoude geven. De taal der Portugezen is van de Latijnsche afkomstig, en kan, op eenig verschil na, voornamelijk in de uitspraak bestaande, aangemerkt worden als een tak der Spaansche taal. De luchtsgesteldheid en eigenschappen van den grond komen evenzeer nagenoeg met die van *Spanje* overeen: echter is de luchtsgesteldheid in *Portugal* gematigder dan in het laatste rijk; men kent er dan ook de uitersten van hitte en koude minder dan in *Spanje*, hetgeen wel voornamelijk aan den onmetelijken oceaan, welke de Portugeesche kusten bespoelt, moet worden toegeschreven. Naar het noorden is de dampkring koelder, naar het zuiden warmer en helderder.

Portugal wordt in zes provincien verdeeld, te weten: 1°. *Entre-Minho-e-Douro*; 2°. *Tras-os-Montes*; 3°. *Beira*; 4°. *Estramadura* (ten noorden); 5°. *Alemtejo* en 6°. *Algarve* (ten zuiden). — Hetzelve wordt voornamelijk door de rivieren *de Minho*, *den Taag*, *de Guadiana*, *de Mondego* en *den Cadaon* doorsneden, welke meestal in *Spanje* ontspringen. De streken, welke door deze rivieren worden besproeid, zijn het vruchtbaarste.

Het geleidelijkst komt het voor, ieder dezer provincien afzonderlijk, zoo beknopt mogelijk, te behandelen.

Entre-Minho-e-Douro (dat is tusschen *de Minho* en *Douro*) is de kleinste, doch, naar evenredigheid, de volkrijkste provincie van *Portugal*. Zij wordt in het oosten door vrij hooge gebergten van *Tras-os-Montes* afgescheiden. Het land is bij uitnemendheid vruchtbaar, en wordt wel bebouwd. De inwoners gelijken zeer veel op hunne naburen, de Galiciers; even als deze, genieten zij veelal een lang leven, en men treft er zeer talrijke huisgezinnen aan. Men schat de bevolking op 700,000 inwoners. Indien het geheele koningrijk in verhouding van dit gewest bevolkt ware, zou het wel 10 millioen inwoners tellen. Men treft daarin een aantal kasteelen aan, welke, aan de rivier de *Minho* gebouwd zijnde, den strandweg van *Galicie* onderscheppen, als *Melgasso*, *Moncao* en het fort *Lapela*, tegenover *Salvaterra*; *Valença*, de beste vesting der provincie, over het Spaansche *Tuij* liggende, en *Vilanova*. Men vindt, zegt men, meer dan 200 bruggen in deze provincie, hetgeen misschien meer is dan in geheel het overige gedeelte van het koningrijk. Dat gedeelte der provincie, hetwelk geene versterkte plaatsen heeft, is van

bergengten en ongenaakbare wegen voorzien, ook vlieten de binnenlandsche rivieren van het westen naar het oosten, en vormen met de gebergten moeijelijk te verweldigen verdedigings middelen. Het is in dit gewest dat don PEDRO, of liever de [illegible] dochter en de grondwet, de meeste aanhangers heeft; de inwoners zijn, uit hoofde hunner veelvuldige handelsbetrekkingen en werkzaamheid, over het algemeen, minder aan de partij der geestelijkheid aangesloten. Als vrij zeker werd het dan ook beschouwd dat don PEDRO het eerst eene poging in *Entre-Minho-e-Douro* zal beproeven, en wel op een van deszelfs voornaamste punten, de bekende handelplaats *Porto* of *Oporto*, zoo als gebleken is. Zij is de tweede stad van het koningrijk voor den koophandel; ligt aan den voet van een steil gebergte, nabij den mond van de *Douro*; heeft eene goede en ruime, doch niet gemakkelijk toegankelijke haven; is fraai gebouwd, verdeeld in vijf kwartieren, van welke twee door eenen 30 voeten hoogen muur omringd zijn, en telt thans ongeveer 60,000 ingezetenen. Zij is de stapelplaats van den bekenden port-wijn, welke de Engelschen van daar uitvoeren. Zij zijn hiermede, ondanks alle staatkundige omstandigheden, voortgegaan. De hoofdplaats der provincie is echter *Broga*, eene oude stad, zetel van een aartsbisdom.

Tras-os-Montes (d. i. gene zijds de bergen) is een vrij dor land, dat weinig koren, maar des te meer wijn en olie voortbrengt. Het is ruim drie malen zoo groot als *Entre-Minho-e-Douro*, telt echter niet veel meer dan 200 tot 250,000 inwoners, die voor de onbeschaafdsten van geheel *Portugal* worden gehouden. Het grenst aan de Spaansche provinciën *Galicie*, *Oud-Kastilie* en *Leon*; langs deze provincie loopt de *Douro* uit *Spanje* en *Portugal*, en wordt op de grenzen eerst regt bevaarbaar. Tijdens den onafhankelijkheidskrijg bestond, langs een loop van 37 mijlen dezer rivier, niet eene brug. De rotsachtige grond van dit gewest, deszelfs menigvuldige bergengten, de snelheid zijner stroomen en rivieren en de weinige wegen en bruggen, welke het nog telt, zijn betere natuurlijke verdedigingsmiddelen, dan deszelfs kunstmatige kleine vestingen, welke hier en daar in open terrein liggen, en van alle kanten kunnen bestreken worden. *Braganza*, van waar het koninklijk stamhuis afkomstig is, is de hoofdplaats van dit gewest; eene kleine bijkans opene plaats, met 3700 inwoners. *Torre de Moncorvo* is mede onbemuurd; *Chaves*, de wapenplaats der provincie, is daarentegen tamelijk versterkt. *Vimioso* en *Outero* zijn twee kasteelen, welke den weg van *Miranda* naar *Braganza* langs de grenzen van *Galicie* bestrijken. Deze is de eenige provincie van *Portugal*, welke niet aan zee ligt.

Vruchtbaarder en grooter dan de vorengemelde is de provincie *Beijra*, welke ten zuiden van dezelve gelegen is, en voorts aan de Spaansche gewesten *Salamanka* en *Estramadura* grenst. Zij brengt, volgens sommigen, genoegzaam koren voort, tot onderhoud harer ingezetenen, die wel op 800,000 geschat worden, en daar benevens veel en zeer goeden wijn, olie en boomvruchten. Zij heeft eene voorname vesting aan den kant van *Spanje*, *Almeida*, hetwelk tegenover het Spaansche fort *la Concepcion* en de stad *Cieudad-Rodrigo* ligt. Niettemin, hoe belangrijk deze plaats voor de verdediging des lands zij, zoo levert de grond weder vele ongemakken op, welker moeijelijkheden des te grooter worden, naar mate men het binnenland nadert; van daar, dat de oude kasteelen, welke men in deze provincie in grooten getalle aantreft, zwak en verwaarloosd zijn. Die sterkten zijn *Castel-Rodrigo*, ten noorden van *Almeida*, omtrent de *Douro*; *Pinkel*, iets dieper landwaarts in; *la Guararda*, omstreeks de bronnen van den *Mondego*; *Alfayates*, aan den voet van de *Sierra de Gate*; *Pena-Macor*, *Morte-Santo*, *Velha-Idanha* en *Nova-Idanha*, *Castel-Branco*, *Salvaterra*, *Segura*, over het Spaansche *Coria*; *Zibreira* op de *Elga*, welke tot grens der beide koningrijken strekt, en *Rosmanilhas*, boven *Alcantara*. Men houdt het er voor dat *Almeida*, van deze zijde, *Lissabon* geenszins dekt, en alleen *Opper-Beira* verdedigt. De hoofdplaats dezer provincie is *Coimbra*, eene oude stad, beroemd door hare hoogeschool. Nog merkt men er *Lamego* op, in welke ten jare 1144 de standen of cortes verzamelden en de oude grondwet van *Portugal* opstelden.

(Vervolg in een volgend Nommer.)

Cholera.

Het is eene niet minder betreurenswaardige, dan onbetwistbare waarheid, dat de meeste menschen, in overvloed levende, het zich aan niets in hunne woningen ontbreken laten, wat in den gezonden ligchaamstoestand het gemak bevordert, terwijl zij, in het volle genot van ligchamelijke welvaart, vaak het noodzakelijkste verwaarloozen van hetgeen, bij onverwachte ziekten, gevorderd wordt en als onmisbaar moet worden beschouwd. Daar, waar de zalen schitteren van de prachtigste huisraden, daar wordt veelal op de zieken-kamers aan alles gebrek gevonden, en hij, die niet schroomt zijne zilver-kasse te met een paar dozijn lepels en vorken te verrijken, vindt de uitgaaf b. v. voor een steekbekken te grof en leent hetzelve liever van zijnen min gegoeden buurman, dan dat hij het aankoope. De geneesheer ondervindt dit dagelijks tot zijne smart, en zijne raadgevingen te dezen opzigte worden veelal in den wind geslagen. In eenen tijd evenwel, waarin men zich met buitengewone en gevreesde ziekten bedreigd ziet, gevoelt men meer algemeen de behoefte aan het ontbrekende en wenscht daarin te voorzien. De gevreesde Aziatische Braakloop (*cholera*) vertoont zich naauwelijks in ons vaderland, of ieder begeert de hulpmiddelen te kennen, waarvan hij zich, bij eene zoo bij uitstek haastige en bij het minste verzuim zoo hoogstverderfelijke ziekte, al aanstonds zelve bedienen kan, of welke de arts, bij zijne aankomst, oogenblikkelijk kan aanwenden.

Deze voorzorg is niet te misbillijken, en het is, om aan het verlangen van velen in deze streken, vooral ten platten lande, te voldoen, dat ik mij gedrongen vinde, het navolgende hieromtrent, als raadgeving, te plaatsen:

Ieder huisgezin dan, op zes personen berekend (de overigen, voor zoo veel zulks de aard van het middel toelaat, naar evenredigheid, of meer dan een nabürig huisgezin onderling) voorzie zich, naar zijn vermogen, van het volgende:

* 1 Badkuip; — * 1 beddewarmer; — * 1 steekbekken; — * 1 klisteerspuit; — * 10 bronwaters-kruiken; — * 4 wollen dekens (boven de gewoonlijk in gebruik zijnde); — * 12 vierkante wollen of flanellen lappen, tot inwrijvingen; — * 2 flanellen hemden, met kappen; — * 2 huid-borstels. — Voorts: * ½ pond (medic. gewigt) kamillen bloemen; — * ½ pond vlier-bloemen; — * ½ pond kruisemunt-kruid; — ¼ pond poeder van saleb; — * ½ once poeder van ipecacuanha; — 1 once magnesia; — * 6 oncen kamfer-spiritus; — * 1 once laudanum liq. Syd.; — ¼ once subnitras bismuthi; — * ½ once pepermunt-olie; — 6 oncen ammonia liquida; — 6 oncen terpentijn-olie; — * 4 pond lijnmeel; — * 1 pond mostaard-meel; — ¼ pond spaansche-vliegen-pleister; — * 1 pond witte suiker; — * 1 pond boom-olie; — ¼ pond aromatische azijn; — * 2 pond wijn-azijn; — ½ pond alcohol; — 2 pond chloorkalk; — 1 pond beste ruwe potasch; — 1 pond zwavelzuur; — 1 pond bruinsteen; — 4 pond keukenzout; — 20 stuks bloedzuigers.

Het spreekt van zelve, dat huisgezinnen, in de nabijheid van apotheken wonende, van alle de gezegde middelen niet behoeven voorzien te zijn. Dezelve worden voornamelijk gevorderd ten platten lande, waar, op meer dan een half uur afstands, geen goede apotheek wordt gevonden; de meer in de nabijheid wonenden kunnen zich genoegzaam gerieven met de aanschaffing van dezulken, welke met een * geteekend staan. De meesten der gezegde hulpmiddelen houden eene blijvende waarde en zijn in een aantal gewone ziekten nuttig of onmisbaar.

Mijnen geachten kunstbroederen meen ik tevens te mogen aanbevelen, zich te voorzien van eene kleine draagbare apotheek, welke gemakkelijk in een rijtuig wordt medegevoerd en voorzien is van de voornaamste dier middelen, waarvan zij zich *ex improviso* in den braakloop meenen te moeten bedienen, ten einde daarvan op hunne verlangde buiten-bezoeken het vereischte nut te kunnen trekken.

Deze raadgevingen zullen, in dit blad, aldra gevolgd worden van eene korte opgave der eerste verschijnselen van de gevreesde ziekte, vergezeld van eene aanwijzing, hoe men zich, voorloopig en in afwachting van den dadelijk te hulp geroepenen arts, te gedragen en van sommige der opgegevene middelen te bedienen hebbe.

Arnhem, 24 Julij 1832. Dr. MOLL.

P R O G R A M M A.

Het Surinaamsch landbouwkundig genootschap, onder de zinspreuk: *Prodesse conamur*, zoo veel mogelijk het bij deszelfs oprigting zich voorgesteld doel getrouw willende blijven, om namelijk niet alleen theoretisch, maar vooral ook praktisch werkzaam te zijn ter bevordering van alles wat met den kolonialen landbouw, de natuurlijke historie of chemische onderwerpen eenigermate in verband staat, heeft, naar aanleiding van art. 47 van deszelfs wetten, vermeend, dat, behalve de onderscheidene door hetzelve tot nu toe reeds hiertoe in 't werk gestelde middelen, ook vooral het uitschrijven van prijsvragen, betrekking hebbende tot landbouw- en landhuishoudkundige onderwerpen, en het uitloven en uitdeelen van premien voor de daarop in te komen meest verdienstelijke antwoorden, het hoofddoel van het genootschap bevorderlijk zou kunnen zijn. Uit dien hoofde en met dit inzigt is in de algemeene vergadering van het genootschap, gehouden den 19 April 1832, besloten tot de uitschrijving der onderstaande prijsvragen:

Prijsvraag I.

Men verlangt een landhuishoudkundig betoog over de geschiktste wijze, om nieuwe gras- en weilanden binnen deze kolonie aan te leggen, en oude te verbeteren, waarbij tevens gevoegd zal moeten zijn eene opgave der middelen om de alhier bestaande veesoorten te veredelen en te verbeteren, en dezelve ten meesten voordeele van deze volkplanting aan te wenden?

Het Surinaamsch landbouwkundig genootschap heeft vermeend, deszelfs aandacht te moeten vestigen op den allezins verachterden staat der gras- en weilanden binnen deze kolonie, veelal met den naam van *Savanes* bestempeld; 't zij dat die verachtering aan eene min volledige kennis van de behandeling derzelve, 't zij dat zulks aan andere oorzaken zij toe te schrijven; zoo veel is zeker, dat het vrij algemeen geklag over den min voordeeligen toestand der veesoorten, grootendeels zoowel aan het slechte voeder, dat aan dezelve toegedeeld wordt, als aan eene min goede verzorging te wijten is, waardoor het vee binnen deze kolonie niet datgeen is wat het zou kunnen zijn, en geenszins dat voordeel oplevert, wat hetzelve bij eene behoorlijke verzorging en voedering zoowel hier als elders zou kunnen aanbrengen.

Bij dit betoog zal het alzoo volstrekt noodig zijn eene opgave mede te deelen:

a. Der grassoorten en voederplanten, welke binnen deze kolonie als het beste voedsel voor het vee geacht worden, het weligst groeijen, het langst hare voedingskracht behouden, of welker aankweeking, door andere voordeelige en winstgevende eigenschappen de voorkeur boven anderen verdient, met verdere opgave van de beste wijze, om eene genoegzame hoeveelheid zaad van zoodanige grasplanten in te oogsten; op welke wijze en door welke middelen de gras- en weilanden van schadelijke planten, gewassen en insekten ontdaan en in 't vervolg zuiver gehouden kunnen worden, enz.

b. Der beste wijze van verzorging en oppassing van het vee in 't algemeen, en van het rundvee in het bijzonder, en zulks met in achtneming van het verschil van luchtgesteldheid tusschen deze kolonie en het noordelijk Europa, van de afwisseling der saisoenen, en wat dies meer zij; met aanwijzing van de middelen, die, ingevalle men het rundvee op vruchtbare weilanden in deze kolonie, even als elders, kon doen grazen, zouden kunnen aangewend worden, om het rundvleesch van betere kwaliteit te doen zijn, en tevens tot eenen verminderden prijs te kunnen doen afleveren, en om de bereiding van zuivel ook binnen deze volkplanting te volmaken, door welk een en ander de mogelijkheid zou kunnen daargesteld worden, om den invoer van zout vleesch, en zelfs boter en kaas zoo veel mogelijk, van lieverlede te verminderen; in een woord om op die wijze van de veeteelt zoodanige voordeelen te trekken, dat de Surinaamsche landbouwer daardoor zou kunnen aangemoedigd worden, zich ook op deze tak van landbouw toe te leggen.

c. Eene opgave van de beste rassen van paarden, en ieder ander soort van vee, als: runderen, schapen, enz., welke de ondervinding reeds geleerd heeft, het best in deze kolonie te tieren, en tegen het Surinaamsch klimaat bestand te zijn.

Prijsvraag II.

Een beredeneerd vertoog, waaruit blijken moge van welke plantaardige voortbrengselen men in deze volkplanting een uitgebreider nut en voordeel zou kunnen trekken, dan tot nu toe het geval geweest is? Op welke wijze deze plantaardige voortbrengselen moeten behandeld en bewerkt worden, zullen dezelve al de gewenschte eigenschappen verkrijgen en blijven behouden? Hoe de deugdzaamheid dier voortbrengselen, op de gemakkelijkste en eenvoudigste wijze, kan worden onderkend?

De bedoeling dezer vraag is, om eene aanwijzing te erlangen van het nut en de voordeelen, die onderscheidene plantaardige voortbrengselen binnen deze kolonie zouden kunnen aanbrengen, als b. v. de kokosboom, de carapat of risinieboom, de sagopalm, de roucoe, de gomcopal of lokusboom, de veerkrachtige harstboom, de oranjeboom, de kaneel-, kruidnagelen-, notenmuscaat- en peperboomen, de cardamon, gember, curcuma, de vanille, de arrawrood, tonka, sassaparille, wormbast, quasihout, de barille of sodaplant tot de bereiding van het loogzout, de tabak, rijst, enz. — Van de genees- of heelkundige kracht van anderen, als: b. v. de balsem, racasire, het bezemkruid, het loangotetei, enz. Van de bosschen zelve, om, door de verbranding van het houtgewas, tot asch de potasch te bereiden of daar

te stellen. Het genootschap verlangt, dat deze aanwijzing zoo veel mogelijk gestaafd zij met eene opgave van de middelen, die in de naburige eilanden en elders worden aangewend, om de bovengenoemde plantaardige voortbrengselen en anderen welig te doen groeijen en dezelve ten meesten nutte aan te wenden.

Prijsvraag III.

Eene beknopte handleiding tot de uitoefening van eenige in deze volkplanting min algemeen bekende landhuishoudkundige handelingen en bedrijven.

Met deze vraag bedoelt het genootschap eene opgave te verkrijgen omtrent de wijze van enten, oculeren, lasschen, zuigen en het vermenigvuldigen van boomen door inlegging; alsmede omtrent de zamenstelling van een goed boomciment, het roppen, het aanleggen van waterleidingen en waterloozingen; de afwisseling der gewassen en derzelver bemesting in de moestuinen; voorts wenscht hetzelve hierdoor eene aanwijzing te ontvangen omtrent den besten tijd en het geschiktste saisoen, voor elk onderscheiden landbouwkundig bedrijf, als: zaaijen, planten, snoeijen, oogsten en inzamelen van de rijpe zaden; omtrent den meerderen of minderen invloed, dien de maan in deze kolonie op de ontkieming en den groei der boomen, planten en gewassen uitoefent, en verder omtrent al dat geen, wat geacht kan worden met den land- en akkerbouw en warmoeserij in eenige naauwe betrekking te staan, en waarmede de Surinaamsche landman behoort bekend te zijn.

Het genootschap looft uit eene *gouden medalje* ter waarde van 10 *dukaten*, aan den inzender van de best geoordeelde, en goedgekeurd wordende beantwoording van eene der prijsvragen; terwijl eene *zilveren medalje* bij wijze van accessit zal toegestaan worden aan den inzender eener verhandeling, tot beantwoording van eene dezer prijsvragen strekkende, indien zoodanige verhandeling door beoordeelaren mogt geacht worden aan de bekroonde in waarde zeer nabij te komen.

Voorts strekke tot kennisgeving, dat het elk zal vrijstaan, om naar de voormelde uitgeloofde prijzen te dingen, om het even of hij lid zij van het genootschap of niet.

De verhandelingen ter beantwoording der bovenstaande prijsvragen strekkende, zullen in de Nederduitsche taal, met duidelijke en gemakkelijke leesbare letters en door eene andere hand, dan die van den inzender geschreven, vóór of op den 1. Mei 1834, vrachtvrij aan den correspondent van het genootschap, den heer *H. W. Wysman*, op de Keizersgracht bij de Brouwersgracht te Amsterdam, moeten worden ingezonden.

De verhandelingen zullen niet met den naam der schrijvers, maar met eene spreuk of motto moeten geteekend zijn, welke spreuk of motto al mede, met eene andere hand geschreven, zich zal moeten bevinden op het adres van een bij de verhandeling te voegen verzegeld briefje, waarin de naam, woonplaats en het beroep van den opsteller vermeld staan.

Elk bekroond stuk wordt het eigendom van het genootschap, waarvan de schrijver geacht wordt, door de bekrooning van hetzelve, onvoorwaardelijk afstand gedaan te hebben; zullende het genootschap daardoor het regt verkrijgen, om daarvan, met en benevens den naam des schrijvers, zoodanig gebruik te maken, als hetzelve zal vermeenen te behooren. De stukken, aan welken geenen eereprijs is toegewezen, zullen, gedurende den tijd van acht maanden, onder den secretaris van het genootschap bewaard blijven, of aan voornoemden correspondent gezonden worden, ten einde gelegenheid te geven aan derzelver schrijvers of inzenders, om dezelve binnen dien tijd, op vertoon van hetzelfde zegel, waarmede de omslagen verzegeld zijn geweest, te kunnen doen afhalen; zullende dezelve echter, als dan niet afgehaald zijnde, na dien tijd bij het bestuur van het genootschap, te gelijk met de ongeopende adres-briefjes, worden verbrand.

Paramaribo, den 23. April 1832.

Op last van het genootschap,
C. Ph. VLIER, *Secretaris.*

Prijs-Courant van Effecten.

Amsterdam, den 24sten Julij.

		gebl.			gebl.
N. Werk. Schuld	41¾ à 42½	42¼	S. Perp. rente Par.	à	
» Uitgest. dito	⅞ à 15/16		» Dito Amsterd.	49½ à 49¾	49⅝
» Kans-Biljetten	15½ à 16¼	16⅞	» Obl. te Londen	28¾ à 29	28⅞
» Amort. Sijnd.	69¾ à 70¼	70⅛	» Uitgest. schuld	6¾ à 7	
» Dito dito	55 à 55½	55¼	O. Obl. Ween. bank	à	—
» Losrenten dito	à		» Dito	à	
» Oorlogslasten	89 à 89¾	89½	» Cert. *Goll.* en Co.	à	
» Schatkistbiljet.	99 à 99¾	99½	» Obl. Metalliek	82¾ à 83¼	83
» Dito	99 à 99¾	99½	» Idem London	à	
» Dito	à		» Dito	à	
» Neg. 1831 6 pCt.	94¾ à 95½	95¼	» Bank-Actien *f*	à	
» Dito 1832 5 pCt.	80 à 80½	80⅜	» A. *f* 100 *Roths.*	à	
» Handelmaats.	85¾ à 86	85⅞	» Dit. *f* 250 dito	à	
F. Inschrijving	67¼ à 67½	67⅜	N. Cert. *Falconnet*	73¾ à 74	73⅞
» Dito Certific.	à		» Dito Londen	à	
R. Obl. *Hope en Co.*	93¾ à 94¼	94	D. Neg. Londen	à	
» Dito 1828en1829	95½ à 96	95⅞	E. Geconsolideerde	84½ à 84¾	84⅝
» Inschrijving	58½ à 59¼	59	B. Neg. 1824	à	
» Dito Certificat.	à		G. Obligatien	à	
» Ct. Hamb. Adm.	84¾ à 85	84⅞	» Mexico	à	
» Dito Negot. 1831	84 à 84½		P Aand. Neg. 42 m.	à	
» Te Lond. geneg.	89¾ à 90¼		A. Aand. Neg. 3 sted.	à	

Begin beurs scheen de markt op lagere koersen van Londen flaauw te zullen loopen, dan dezelve heeft zich vervolgens gesoutineerd en bleef iets beter.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 24 Julij 1 El 2 Palm 0 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 0 D.
Den 25 dito 1 El 2 Palm 0 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 0 D.

---

§ § § † † † Het GEMEENTE-BESTUUR van *RHEDEN*, Provincie *Gelderland*, verlangt een GENEESMEESTER, tevens HEEL en VROEDMEESTER, moetende wonen te *Dieren*, op een jaarlijksch Traktement van *f* 200, onder zoodanige bepalingen als aan de belanghebbenden zullen worden medegedeeld, die, welke daartoe mogten genegen zijn, worden verzocht om zich in persoon of door vrachtvrije brieven, voorzien van wettige Getuigschriften, te vervoegen bij den Burgemeester van opgemelde Gemeente, vóór of op den den eersten Augustus aanstaande.

Velp, bij *Arnhem*, den 22sten Junij 1832.

De Burgemeester en Secretaris
der Gemeente *Rheden*,
VAN HASSELT.

---

§ § § De REGERING der STAD *DEVENTER* voornemens zijnde eenen STADS BOUWMEESTER, op eene behoorlijke bezoldiging, aan te stellen, zoo worden de belanghebbende uitgenoodigd, om hun schriftelijk aanzoek, benevens hunne bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag, aan den Heer Burgemeester derzelve, zoo spoedig mogelijk, vrachtvrij in te zenden, en verder zich in persoon op den 9den Augustus 1832, des morgens ten tien ure, op het Raadhuis aan te melden, bij eene Commissie uit den Stedelijken Raad, zullende de instructie dagelijks, van af heden, des morgens van tien tot een uur namiddag, op de Secretarie ter visie liggen.

Deventer, den 16den Julij 1832.

Burgemeester en Wethouderen der
Stad *Deventer*,
M. van DOORNINCK.
Ter ordonnantie,
H. van LOGHEM,
Secretaris.

---

† † † § † § Te *Zutphen*, in het Koffijhuis *het Zwijnshoofd*, zullen in het openbaar, 's morgens ten negen ure, op Dingsdag den 31sten Julij 1832, bij inzetting, en op Dingsdag den 14den Augustus 1832, bij finale toewijzing, geveild worden de navolgende, tot de nalatenschap van wijlen den Heer *J. HEYTINGH* behoorende GOEDEREN:

1o. Een HUIS, te *Zutphen*, V 452.
2o. Een STAL, met WOONHUIS, V 1055.
3o. Het TIENDREGT van een TIEND, in de *Bakerweerd*, onder *Steenderen.*
4o. Het ERVE *Oostergoor*, in den Toldijk, onder *Steenderen.*
5o. Een AKKERMAALSBOSCH, *de elf morgen*, onder *Eldrik*, Gemeente *Hummelo* en *Keppel.*
6o. Het BOUWLAND *de Scholtinkmate*, in *Osken*, onder *Brummen.*
7o. Het ERVE *Spijkendijk*, in *Empe*, ook onder *Brummen.*
8o. Het ERVE *Noord Empe*, in *Noord Empe*, onder *Voorst.*
9o. Het AKKERMAALSBOSCH *de Schiphoeve*, onder *Voorst.*
10. Het BOUWLAND *de Nieuwekamp*, in *den Voorster Enk.*
11o. Het BOUWLAND *de Vierkante Heese*, aldaar.
12o. Het BOUWLAND *de Lange Heese*, ook aldaar.

Aangaande de veil conditien, als andersints, onderrigt te bekomen bij den Notaris *SCHLUITER*, te *Zutphen.*

POSTWAGEN-DIENST
VAN
's HERTOGENBOSCH
NAAR HET
KAMP BIJ REIJEN
en vice versa.

Te beginnen op den 24sten Julij 1832, zal er, driemaal in de week, des *Dingsdags*, *Donderdags* en *Zondags*, des morgens ten zes ure, bij *W. STAELENBERG*, in het *Oud-Keizershof*, een WAGEN afrijden naar voormeld Kamp, en des namiddags ten 4 ure van daar naar *'s Hertogenbosch* retourneren.

Bovenstaande Wagen zal in het Kamp op- en afrijden aan de Tent, No. 39, bij Mejufvrouw de wed. *HODY.*

Ten behoeve van het Hooger en Lager Onderwijs, wordt bij *C. A. THIEME*, te *Arnhem*, met succes, gedebiteerd en is alom te bekomen:

I. Euripides Andromaché, cum notis J. Lenting . . . *f* 3-90.
II. H. Frieseman, Nieuw Nederduitsch-Latijnsch Woordenboek - 7-00.
III. J. P. Jungst, Lexicon Latino-Belgicum . . . - 6-40.
IV. Döring, Vertalingsproeven voor gevorderde leerlingen in de Latijnsche taal, 2 deelen, 2de druk . . . *f* 2-65.
V. Dorn Seiffen, verkorte Latijnsche Spraakkunst voor de scholen - 0-90.
VI. Jacobs en Döring, Latijnsch Leesboek, ter dienste der Nederlandsche Jeugd, bewerkt door G. Leen, 1ste deel. . . *f* 1-25.
Idem, idem, 2de deel . . . . . . - 1-10.
Idem, idem, 5de deel . . . . . . - 1-10.
Het 3de en 4de deel is ter perse.
VII. Speijers, Grieksche Schoolbibliotheek, 1ste en 2de stukje *f* 1-10.
VIII. Van Moock, Dictionnaire Hollandais et Français . . - 10-90.
IX. Handboek der Engelsche taal- en letterkunde . . - 2-40.
X. Sammlung auserlesener Geschichten und Erzählungen, zum Nutzen und Vergnügen derer, welche die deutsche Sprache erlernen wollen, 4te Auflage . . . . *f* 0-75.
XI. Van Wijk Rz., nieuwe handleiding tot de Aardrijkskunde, 3 deelen met 2 kaarten . . . . *f* 12-00.
XII. Beknopte geschiedenis der voornaamste Landen en Volken der Wereld, 3 stukjes, 2de druk . . . . *f* 0-50.
XIII. Belangrijke Verhalen uit de Algemeene Geschiedenis, 2 stukjes, nieuwe druk . . . . . *f* 0-40.
XIV. Bomhoff, Geslachtlijst der Nederduitsche zelfstandige Naamwoorden, 2de druk . . . . . *f* 0-25.
XV. Braakenburg, Levensschetsen van voorname Nederlandsche Vrouwen . . . . *f* 0-20.
XVI. Nieuwold, het leven van Jezus, voor kinderen van 5—7 jaar - 0-20.
XVII. Over de Werkwoorden der Fransche taal en derzelver vervoeging . . . . - 0-15.
XVIII. Vaderlandsche Geschiedenis in 52 lessen, voor de Nederlandsche Jeugd en Scholen, 7de druk . . . . *f* 0-30.
XIX. Willemsen, de Duitsche Kindervriend in een' Hollandschen veranderd, 3 stukjes; nieuwe druk . . . . *f* 0-70.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.